

A webkettes jelenlét szerepe az oroszországi finnugor nyelvek revitalizációjában

Horváth Csilla

Előadásomban az Orosz Föderációban beszélt finnugor nyelvek úgynevezett webkettes felületeken történő megjelenésének történetét, az adott nyelvek revitalizációjára gyakorolt pozitív nyelvi és antropológiai hatásait, valamint az internetes nyelvi anyag bővülésének további lehetséges irányait kívánom bemutatni.

Az internetes nyelvészet mint kutatási terület újdonságát mutatja, hogy bár az eddig lefolytatott nyelvészeti kutatások többségét angol nyelvű nyelvi adatokon végezték, az ilyen irányú nyelvészeti kutatásoknak angol nyelven sem alakult még ki terminológiája, széleskörűen elfogadott elnevezése. (bővebben: Crystal 2011)

A különböző internetes felületek, elsősorban a webkettes szolgáltatások új nyelvi szintereket biztosítanak a beszélők számára. (Webkettes felületnek összefoglalóan az olyan internetes szolgáltatásokat nevezik, amelyek elsősorban a közösségre épülnek, azaz a tartalmat nem egyéni írók, szerkesztők, hanem a felhasználók közösen készítik vagy osztják meg.) A tipikus webkettes szinterek közül a nyelvi és kulturális revitalizációs törekvések számára elsősorban a közösségi oldalak, mikroblogok, videómegosztó portálok, valamint a szabadon szerkeszthető enciklopédiák nyújtanak lehetőséget.

A veszélyeztetett finnugor nyelveken a közelmúltban létrehozott internetes tartalmak nem csak erősítik a már működő revitalizációs programok nyelvhasználat-élénkítő hatását, de műfajukból (receptek, úgynevezett „mémek”), témájukból (informatika, jog, utazás) eredően újszerű nyelvi megnyilatkozásokat tartalmaznak, gazdagítják a nyelvi korpuszt.

Az új kutatási terület a nyelvészeti anyag újszerűsége mellett a finnugor nyelvek revitalizációs programjainak (Huss 1999, Horváth 2010) szociolingvisztikai kutatásához, valamint az ehhez szorosan kapcsolódó etnikus mozgalmak, a városi környezetben újraformált identitás (Nagy 2012) elemzéséhez is fontos adatokkal járul hozzá.

Hivatkozott irodalom:

Crystal, David 2011. *Internet Linguistics: A Student Guide*. Routledge.

Horváth Csilla 2010, Élő patak: egy manysi revitalizációs kísérlet bemutatása. Szeged, (szakdolgozat, kézirat)

Huss, Leena 1999. *Reversing Language Shift in the Far North*. Linguistic Revitalization in Northern Scandinavia and Finland. Uppsala.

Nagy Zoltán 2012. Hol keressük a hantikat? Avagy Szibéria néprajza és a városok. Finnugor szeminárium, Pécs. (előadás szövege, kézirat)